

Przemysław Michowicz

UPRAWNIENIA SPECJALNE
W ŚWIETLE REFORMY KARNEGO PRAWA KANONICZNEGO
PROPOZYCJE MOŻLIWEGO ROZWOJU NORMATYWNEGO

Streszczenie

Autor niniejszego artykułu analizuje treść szczególnych *Uprawnień* nadanych przez papieża Benedykta XVI trzem dykasteriom Kurii Rzymskiej celem udoskonalenia i szybszego skutecznienia procedur *in poenam* względem tych wiernych, zwłaszcza duchownych, którzy dopuścili się poważnych przestępstw przeciwko wierze i obyczajom.

Krytyczna refleksja tak nowych *factispecies*, jak i zaproponowanych procedur prawnych koncentruje się na ukazaniu nie tylko prowizorycznego charakteru szczególnych *Uprawnień*, i stawia sobie za cel również wskazanie możliwych rozwiązań karnoprawnych w świetle zapowiedzianej w 2010 r. gruntownej reformy Księgi VI obowiązującego Kodeksu Prawa Kanonicznego.

Rozwiązania przyjęte przez Kongregacje Doktryny Wiary, Duchowieństwa i Ewangelizacji Narodów, zwłaszcza w kwestii przeniesienia do stanu świeckiego duchownych – uznanych winnymi zarzucanych im przestępstw – budzą wśród doktryny uzasadnione pytania dotyczące spójności norm kanonicznych, wskazując na konieczność promulgacji *ius novissimum*, regulującego ten aspekt życia Kościoła.

Uzyskane wnioski sugerują, że reforma winna gwarantować domniemanemu przestępcy prawo do obrony, uwzględniając równocześnie konieczność efektywniejszego działania ze strony kompetentnej władzy kościelnej poprzez aktualizację odpowiednich dróg proceduralnych.

Słowa kluczowe: specjalne uprawnienia, prawo karne, prawo do obrony, utrata stanu duchownego, *in iure condendo*.

SPECIAL FACULTIES
IN THE LIGHT OF THE REFORM OF CRIMINAL CANON LAW
GUIDELINES FOR NORMATIVE DEVELOPMENT

Summary

The main purpose of this doctrinal contribution was to analyze the special faculties, recently promulgated, and granted by the Supreme Pontiff Benedict XVI to three Congregations of the Roman Curia responsible for Doctrine of the Faith, Evangelization of Peoples, and the Clergy, to streamline *in poenam* procedures with relation to those faithful, especially clerics, who committed grave crimes against the faith and customs.

This critical analysis of both new details and proposed legal procedures aims to demonstrate the provisional nature of particular *Faculties* and intends to propose possible solutions under criminal law in the light of the intended overhaul of Book VI.

The solutions adopted by the Congregations, especially regarding transfers of secular clerics into the secular state, raise justified doubts as to the consistency of the canonical

norms, pointing to the necessity to promulgate *ius novissimum*, which would regulate this aspect of ecclesiastical life.

The obtained results suggest that the reform should guarantee an alleged perpetrator a right to defence, calling for more effective functioning of competent ecclesiastical organs by bringing particular procedural means up to date.

Key words: special faculties, criminal law, right of defence, dismissal from the clerical state, process *in iure condendo*.

Translated by Tomasz Pałkowski